

Predikan den helige Mikael's dag 4 okt-09

Idag ska jag utgå från temat **Änglarna** och ägna mig åt texten från Uppenbarelseboken. I Johannes uppenbarelse får vi höra om en strid i himlen. Det är **ängeln Mikael** som strider mot **Draken**, den onde ängeln som inte vill förgöra vår Gud och Fader i himlen, något som ängeln Mikael krossar genom att övermanna den store onde draken, ormen från urtiden.

Uppenbarelseboken avslöjar något som varit dolt för oss människor, nämligen Guds stora hemlighet, hans plan för mänsklighetens räddning. Den Guds hemliga plan hade funnits innan världens grund blev lagd. Men det var först genom Jesus Kristus som den blev förverkligad och uppenbarad, och det var apostlarnas och profeternas uppdrag att predika den för människorna. Aposteln Paulus framhåller hur han har fått insikt i den och hur han är skyldig att lägga fram den för människorna. Han framhåller vidare att det inte bara är apostlarna utan också profeterna som fått blicka in i Kristi hemlighet (Ef. 3:5). Varje urkristen profet var i den meningen en apokalyptiker. Vad han talade till

tröst och förmaning vid gudstjänsten var en uppenbarelse från Gud (1:a Kor. 14:30).

Denna uppenbarelse om Guds räddningsplan blir fullbordad först när Jesus kommer åter. Och Johannes låter oss veta, att han fått den i form av en rad syner eller visioner som det brukar kallas för.

Johannes berättar om vad han sett och hört i andlig hänryckning, ett tillstånd där han varit borttryckt från vardagens normala upplevelser. Hans berättelser bär alla tecken på att komma från en som förflyttas till en värld, där man inte längre ser och upplever tingen så som vi gör i vaket tillstånd. Snarare är det likt det som vi alla kan uppleva i drömmen. Scener växlar och vi förflyttas. Ibland står vi inför syner som vi inte förstår och upplever sådant som vi bara vet intuitivt. Men det är en avgörande olikhet mellan dröm och vision. När visionären vaknar så vet han att han inte bara drömt. Han har mött ett stycke av verkligheten. Givetvis kan han missta sig. Det blir till slut en trosfråga.

I Johannes uppenbarelse har man hittat nära 350 anspelningar på Gamla testamentet. En lärd har

räknat ut att av bokens 404 verser innehåller 278 något slag av dem. Johannes har alltså hämtat något ur de flesta av GT:s skrifter, trots att de inte kan sägas vara citat. Det mesta är ur Jesaja, Daniel, Hesekiel och Psaltaren. Han citerar dem från minnet, halvt omedveten om det. Han använder ord och bilder som ingår i hans språk och föreställningsvärld. Han är en bibelkunnig jude, som tänker och talar med Bibelns ord, så att de av sig självt kommer honom på tungan.

De första kristna läste Uppenbarelseboken som en profetisk kyrkohistoria. Under väckelsen tolkade man den som en eskatologisk bok. Med det menas kunskapen om den yttersta tiden. Den hade alltså ingenting att säga om vår egen tid utan skildrade det som skulle komma. Men det finns också en diametralt motsatt syn som menar att Johannes uppenbarelse i själva verket framställer idéer som är giltiga i alla tider. Man räknar med att världen ska bestå i miljoner eller miljarder år. Den yttersta tiden är alltså fullkomligt ointressant. Men i alla tider pågår en kamp mellan onda, nedbrytande krafter och Kristi kyrka. Det är den kampen som skildras i symbolform av

Johannes. Han har alltså något att säga också om vår tid.

Alla dessa tolkningar rymmer något riktigt. De har också ett gemensamt fel. De utgår från en syn på bibelordet, som har ett drag av rationalism. Man tar för givet att Bibeln vill ge oss kunskaper som kan uttryckas i klara satser med fullt begripliga ord. Men det finns ju sätt att förmedla ett budskap utan att vända sig till förståndet, sådant som inte kan uttryckas i klart definierade termer. Exempelvis konstnärerna har alltid vetat om det. Likaså är det med en lyriker. Han använder ord och uttryck som inte får tas efter bokstaven men ändå ska tas på allvar. Ett sådant språk verkar intuitivt och förmedlar en verklighet som inte kan förmedlas på annat vis – åtminstone inte lika bra. En målare kan ha något att säga utan att använda begripliga bilder. En musiker använder nästan uteslutande ett språk som inte direkt kan översättas till normalprosa. Detta måste man ha i minnet när man läser Johannes uppenbarelse. Läser man den som en uppslagsbok så kommer man vilse. Det är tre saker man måste göra klart för sig:

- 1. Ord säger mer än ord**

2. Bilder är mer än bilder

3. Händelser händer mer än en gång.

Vårt språk används för att uttrycka vad som egentligen inte går att uttrycka med ord så länge de behåller sin verkliga betydelse.

I dagens episteltext framträder en av Johannes syner och skildrar hur historien kan te sig ur himmelens synpunkt. Vi befinner oss bortom tiden och blickar tillbaka på det som redan skett på jorden. Guds son blev född i Guds folk. Satan tog upp striden på jorden och förlorade den. Det fick avgörande konsekvenser för det som skedde i himlen. Mikael och hans änglar tar upp striden med honom och hans anhängare. Mikael – som Gabriel – räknades till de sju ärkeänglarna som står inför Gud. I GT möter vi honom som Guds folks väldige förkämpe och försvarare, vilket vi kan läsa om i Daniel 12:1.

Att Satan faktiskt haft en plats i himlen är klart utsagt i GT. Han var en av Guds söner, ett av de himmelska väsen som Gud skapat. Först nu förlorar han slutgiltigt den plats han var skapad att inneha. Men det sammanhanget blir klart först genom det som följer. För nu hör Johannes åter

himmelska röster utan att veta vem de tillhör. Det kan vara änglar, det kan vara räddade människorna i den stora skaran. I varje fall talar de om syndiga människor som våra bröder. Här får vi nu höra vad Satan gjorde i himlen. Han var våra bröders anklagare, rastlös verksam med sina anklagelser. Vi möter en av de djupaste orsakerna till hela Guds hemliga räddningsplan, ett drama som är fascinerande såsom skrämmande.

Satan hade rätt på en punkt. Vi var verkligen brottsliga inför Gud. Vi hade kränkt alla de lagar som vi inte får kränka. Vi hade in gen rätt att komma in i Guds himmel. Vi passade inte där. Släpptes vi in skulle Satan själv följa med. Det var han som hade rätt till oss.

På det problemet fanns det bara en lösning. Gud kunde inte ändra den lag, som var uttrycket för hans eget väsen. Men han kunde ta konsekvenserna av lagbrottet på sig själv. Så fick Jesus Kristus ta alla världens synder på sig och lida och dö för dem. Genom detta försoningens under förlorade Satan sina möjligheter att uppträda som åklagare. Det var hans avgörande nederlag. Nu kastas han ut ur himlen. Det är

samma faktum som Jesus redan under sin livstid talade om: Nu skulle Satan kastas ut (Joh. 12:31).

Den lovsång som vi läst i Johannes uppenbarelse säger hur det kunde ske. Han blev övervunnen i kraft av Lammets blod, genom Jesu offerdöd och genom vittnesbördets ord, alltså evangeliet om Frälsaren Jesus. Det vittnesbördet hade segrarna gjort till sitt. De hade trott det. Endast så kunde de slå vapnen ur händerna på Åklagaren.

Satan har alltså blivit nedstörtad till jorden. Där kan han fortsätta kampen. Men han vet att hans tid är kort. Därför gör han som Hitler och många andra diktatorer gjort när deras makt började vackla. Han totalmobiliserar sina resurser, skrapar samman sina reserver, går fram allt mer hänsynslöst och kastar till slut masken. Det är detta som kommer att prägla historiens yttersta slutskede. Och här ljuder åter från himlen ett Ve, det tredje och sista. Det ljuder över jord och hav och gäller hela slutakten i Guds tillåtna drama. Frågan är: vad gör vi åt saken?

Amen